

Tekniska nämndens budget 2024–2026

Typ av styrdokument: Budget

Beslutande instans: Tekniska nämnden

Datum för beslut: 2023-12-18

Diarienummer: 2023.273 TEN

Gäller för: Tekniska nämnden

Giltighetstid: t.om. 2024-12-31

Revideras senast: 2024-12-31

Dokumentansvarig: Förvaltningschef

Innehåll

Inledning	3
Nämndens mål.....	4
Uppdrag	13
Internkontroll	13
Nämndens budget – skattefinansierade verksamheter.....	14
Ekonomiska ramar	14
Investeringsbudget.....	16
Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandetid	20
Nämndens budget – avfallsverksamheten	21
Ekonomiska ramar	21
Investeringsbudget.....	24
Nämndens budget – VA-verksamheten.....	25
Ekonomiska ramar	25
Investeringsbudget.....	29
Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandetid	31
Arbetsmiljö och sjukfrånvaro	33

Bilaga 1 – Internkontrollplan

Bilaga 2 – Risk- och väsentlighetsanalys

Inledning

Alingsås är en vacker kulturstad i en levande bygd. Med sin fina stadskärna och många områden och mötesplatser för rekreation och kultur, står sig Alingsås bra för framtiden.

Alingsås definieras av Sveriges kommuner och regioner (SKR) som en pendelort nära en storstad. Analyser visar att städer av denna typ har mycket bra förutsättningar för att möta framtidens utmaningar gällande *befolkning, arbetsmarknad, utbildning samt ekonomi och näringsliv*. Alingsås ingår i Göteborgsregionen som under en tid varit Sveriges största tillväxtmotor, med grön omställning och flera stora etableringar. Detta innebär många nya arbetstillfällen i regionen och medför också bra förutsättningar för fortsatt tillväxt i Alingsås. Alingsås har också ett attraktivt geografiskt läge för etableringar, med god infrastruktur i såväl E20, västra stambanan och bra utbyggd elförsörjning.

Tekniska nämnden är en nybildad nämnd från och med 1 januari 2023. Den består av alla delar av den tidigare samhällsbyggnadsnämnden, förutom plan- och bygglovsverksamheten. Den nya nämnden ansvarar för trafik, kollektivtrafik, färdtjänst, gator, avfall, vatten, avlopp, parker, lekplatser och naturvårdsfrågor. Nämndens verksamheter stödjer även arbetet med strategisk planering och detaljplanering i samhällsbyggnadsprocessen.

Tekniska nämnden har under sitt första år hittat ett bra arbetssätt i samverkan med samhällsbyggnadsförvaltningen. Verksamheten har särskilt fokuserat på att bemanna organisationen och utveckla gemensamma strukturer för effektiva arbetssätt för att på så sätt möjliggöra bra leveranser. Inför 2024 har nämnden i samverkan med förvaltningen tagit fram nya mål och indikatorer i syfte att ännu bättre möta Alingsås vision och politiska mål.

Sverige befinner sig i en lågkonjunktur och omvärlden är mer osäker än på länge. Detta och flera stora pågående konflikter har resulterat i en hög inflation i Sverige med ett högre kostnadsläge. Det högre kostnadsläget påverkar nämndens tre ekonomier, eftersom nämnden köper stora volymer produkter, tjänster och energi/bränslen.

Några särskilda händelser i tekniska nämndens verksamhet under 2024:

- Nämndens avfallsverksamhet får ett nytt och utökat uppdrag 2024. Ny lagstiftning från 1 januari 2024 medför att kommunernas avfallsverksamheter får ansvar för att samla in förpackningsavfall och krav på obligatorisk separat insamling av matavfall.
- Nämnden samordnar och genomför utbyggnad av allmän platsmark, även i samband med mark- och exploateringsprojekt.
- Händelser kopplat till kommunens största investeringsprojekt, Nolvaga reningsverk.
 - o Beslut om vägval gällande framtida avloppsförsörjning i Alingsås kommun. Just nu pågår utredning om vilken av de tre lösningarna; ombyggnation av Nolvaga reningsverk, byggnation av nytt reningsverk i Alingsås eller anslutning till Gryaab (reningsverket i Göteborg), som lämpar sig bäst för kommunen.
 - o Systemhandlingsarbetet för Nolvaga reningsverk, projekt Nolvaga 4.0, beräknas slutföras i slutet av 2024, förutsatt att ovan nämnda utredning landar i ett beslut om ombyggnation av Nolvaga reningsverk.

Nämndens mål

Nämndens mål 1: Servicen till företagen ska utvecklas inom nämndens samtliga verksamhetsområden.

Motivering: En god service till företagen möjliggör för befintliga företag att utvecklas och för nya att etablera sig i Alingsås.

Vintersäsongen 2023 - 2024 blir den första då tekniska nämnden erbjuder markupplåtelse för uteserveringar vintertid.

Inom avfallsverksamheten kommer servicen till företagen utvecklas genom initiativ till samarbeten och innovationer kopplat till förebyggande och återbruk.

Frontdeskfunktionen på Sveagatan är förvaltningens kundservice och svarar på enklare frågor och ger övergripande information inom tekniska nämndens verksamhetsområden. Frontdesken har under 2023 slagits samman med avfallsenhetens kundservice och utökat öppettiderna. Under 2024 kommer funktionen fortsätta utvecklas genom att öka tillgängligheten via olika kanaler.

Prioriterat mål	Styrande indikator	Mål 2024	Nuläge 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Koppling Agenda 2030
1. Alingsås växer genom att stärka och uppmuntra arbetsliv, näringsliv och föreningsliv.	Företagsklimat (Insikt) - Markupplåtelse - Totalt, NKI, index 1-100	84	Prel. 80 (delår 2023)	73	67	Mål 9: Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation.

Källor: SKR, Företagsklimat, Insikt, Markupplåtelse, Totalt, NKI, index 1-100, Kolada U07448

Nämndens mål 2: Företagarnas upplevelse av dialogen mellan företag och kommunen ska förbättras.

Motivering: Dialog är en av grunderna för kommunens näringslivsarbete och syftar till att bygga relationer och skapa ömsesidigt förtroende mellan företagen och kommunen.

Inför 2024 planeras ett flertal olika typer av aktiviteter med fokus på att utveckla nämndens och förvaltningens relation till näringslivet. Bland annat kommer konceptet med samhällsbyggnadsfrukostar och medverkan på näringslivsträffar fortsätta. Medverkan i dessa forum innebär bra möjligheter att fånga upp näringslivets behov av åtgärder inom nämndens verksamhetsområde. För att stärka dialog och kommunikation kommer utbildningsinsatser för förvaltningens medarbetare att genomföras under 2024.

Förvaltningens arbete med kommunikationsplaner i investeringsprojekten kommer att fortsätta. Detta gör att näringsidkare som berörs av, eller är verksamma i närheten av, kommunala byggprojekt får tidig och kontinuerlig information.

Prioriterat mål	Styrande indikator	Mål 2024	Nuläge 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Koppling Agenda 2030
1. Alingsås växer genom att stärka och uppmuntra arbetsliv, näringsliv och föreningsliv.	Företagarnas upplevelse av dialogen mellan företag och kommunen (skala 1-6)	3,0	2,6	2,36	2,5	Mål 16: Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.

Källor: Dialog mellan företag och kommunen (politiker och tjänstemän), Svenskt näringslivs företagsklimat

Nämndens mål 3: Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, ska öka.

Motivering: Omställningen till en cirkulär och ekologiskt hållbar ekonomi med en ökande återvinning av material och insamling av matavfall bidrar till att mängden brännbart avfall minskar.

Den 1 januari 2024 blir det obligatoriskt för såväl hushåll som verksamheter att sortera ut förpackningar och matavfall, så kallat biologiskt nedbrytbart köks- och livsmedelsavfall. Därför behöver fokus ligga på insatser som kan leda till ökad avfallssortering. Sådana insatser är exempelvis information och vägledning av hur avfallsutrymmen utformas samt riktad information kring hur det är möjligt att arbeta med matavfall inom offentlig förvaltning i matsalar och liknande.

För det avfall som lämnas in på ÅVC införs under vintern 2023/2024 konceptet "töm säcken". Det innebär att kunderna inte längre får slänga sitt avfall i säck i framförallt fraktionen brännbart. Studier visar att drygt 60% av avfallet i säckar borde ligga i annan fraktion. De kommuner som har satsat på att minska antalet säckar i fraktionen brännbart har också kunnat minska avfallet som går till förbränning med upp till 20%.

Prioriterat mål	Styrande indikator	Mål 2024	Nuläge 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Koppling Agenda 2030
2. I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling.	Andel hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel %	45	-	Prel. 39 (delår 2023)	43	Mål 12: Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

Källor: Andel hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel %, Kolada U07414. Nyckeltalet ingår i Kommunindex Miljömessig hållbarhet, Kolada N00371.

Nämndens mål 4: Hushållsavfallet totalt (kg/invånare) ska minska.

Motivering: Omställningen till en cirkulär och ekologiskt hållbar ekonomi fordrar bland annat att mängden hushållsavfall totalt minskar.

En del i detta arbete är att jobba med information kring utsortering av förpackningar och matavfall. Insatser kring kommunikation, utformning av

avfallsutrymmen, utsortering av matavfall i storkök, hållbar konsumtion, resurssmarta äldreboenden och förskolor samt minskat matsvinn, är områden där det kommer krävas extra resurser under kommande år.

Prioriterat mål	Styrande indikator	Mål 2024	Nuläge 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Koppling Agenda 2030
2. I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling.	Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare (justerat)	470	-	425	480	Mål 12: Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

Källor: Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare (justerat), Kolada U07801. Nyckeltalet ingår i Kommunindex Miljömässig hållbarhet, Kolada N00371.

Nämndens mål 5: Fossiloberoende fordon i kommunens verksamhet ska öka.

Motivering: Målet är att andelen fossiloberoende fordon i kommunens fordonspark fortsatt ska öka, detta för att möta kommunens klimatmål och strategier i Agenda 2030.

I de fall nya bilar ska beställas och den aktuella verksamheten nekar till att välja pluginhybrid eller elbil får verksamheten redogöra för varför detta inte är möjligt. I den mån det är möjligt väljs i nästa steg dieslbilar godkända för HVO100. Fordonsverksamheten utreder också fortlöpande möjligheten att elektrifiera fordonsparken med utgångspunkt i befintlig laddinfrastruktur.

Krav ställs även i entreprenadupphandlingar när det gäller utsläpp för maskiner och fordon.

Prioriterat mål	Styrande indikator	Mål 2024	Nuläge 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Koppling Agenda 2030
2. I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling.	Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)	47	-	45,5 (Kolada)	45,4 (Kolada)	Mål 13: Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.
	Fossiloberoende fordon i kommunens fordonshantering (%)	62	59	56	-	

Källor: Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%) Kolada U00502

Kommunens fordonshanteringssystem heter Portify. Här administreras merparten av kommunens fordonspark, men som regel inte de kommunala bolagens fordon. Detta medför att den statistik fordonsverksamheten kan ta fram inte är likställd med den som publiceras på Kolada (baserat på Miljöfordonsdiagnos siffror), vilket beror på att det totala antalet fordon i fordonshanteringssystemet skiljer sig från totalantalet i det system Miljöfordonsdiagnos tillämpar (i vilket även kommunens majoritetsägda bolag räknas in).

Nämndens mål 6: Genom arbete med trafiksäkerhetsåtgärder bidrar tekniska nämnden till en säkrare trafikmiljö i Alingsås.

Motivering: En säkrare trafikmiljö bidrar till trygga och goda livsmiljöer i kommunen.

Åtgärder för att öka trafiksäkerheten kan se olika ut beroende på om de sker inne i tätort eller på landsbygd samt beroende på trafikslag. Förvaltningen kommer under 2024 att arbeta för ökad trafiksäkerhet genom bland annat hastighetsdämpande åtgärder, separering av gång och cykel samt passager/överfarter för gång och cykel. Förvaltningen kommer även påbörja

arbetet med att ta fram en vägvisningsplan. Syftet med en vägvisningsplan är att kommunen ska ha en tydlig plan för vilka destinationer kommunen vill visa vägen till. Vägvisningen är också ett sätt för kommunen att styra trafiken till de vägar som är bäst lämpade med hänsyn till målpunkt, kapacitet och trafiksäkerhet. En vägvisningsplan innefattar även visning för gång- och cykeltrafiken.

Prioriterat mål	Styrande indikator	Mål 2024	Nuläge 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Koppling Agenda 2030
2. I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling.	Andel som svarar ganska bra eller mycket bra på frågan "Vad tycker du om trafiksäkerheten på gång- och cykelvägar i kommunen?" (%)	85	-	81	76	Mål 9: Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation. Mål 11: Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

Källor: Medborgarundersökningen - Trafiksäkerheten på gång- och cykelvägar, andel nöjda (%)

Nämndens mål 7: Genom trygghetsskapande åtgärder i Alingsås utemiljöer bidrar tekniska nämnden till att fler alingsåsare vågar gå ut ensamma.

Motivering: Den upplevda tryggheten påverkas av bland annat belysning och hur skötseln upplevs i de miljöer människor vistas.

Under 2024 kommer arbete med trygghetsskapande åtgärder, så som belysning, sikt, färgval, kamerabevakning med mera att genomföras. En trygghetsinventering kommer att ligga till grund för detta arbete. Förvaltningen arbetar även tillsammans med områdespolisen för att identifiera platser som kan kännas otrygga.

Ytterligare trygghetsskapande åtgärder kommer att ske i form av bland annat en permanent ljusinstallation i samband med att Lights in Alingsås firar 25 år. Vid upprustning av parker och lekplatser ligger ett stort fokus på trygghet i planeringen, exempelvis gällande placeringar av möbler och växtlighet, växtval och belysning.

Prioriterat mål	Styrande indikator	Mål 2024	Nuläge 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Koppling Agenda 2030
2. I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling.	Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)	28	-	30	29	Mål 11: Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

Källor: Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%), Kolada U01420. Nyckeltalet ingår i Trygghet och säkerhet – Kommunindex, Kolada N00301.

**Nämndens mål 8:
Öka andelen fossilfria transporter för att främja en långsiktigt hållbar utveckling.**

Motivering: Att öka andelen alingsåsare som väljer att gå, cykla eller använda kollektivtrafiken när det är möjligt bidrar till en förbättrad folkhälsa och miljö.

Förvaltningen kommer under 2024 arbeta för att öka det hållbara resandet genom att fortsätta bygga ut och förbättra gång- och cykelvägnätet, fortsätta med beteendepåverkande åtgärder och aktiviteter samt arbeta för en god kollektivtrafik i kommunen. Cykelplanen som står inför politiskt antagande kommer att innehålla mål, prioriteringskriterier och åtgärder för ökat cyklande i kommunen.

Prioriterat mål	Styrande indikator	Mål 2024	Nuläge 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Koppling Agenda 2030
2. I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling.	Hur brukar du oftast göra dina vardagliga resor, t.ex. till arbete, skola eller fritidssysselsättning? (andel bil %)	67	-	68,4	68	Mål 9: Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation. Mål 11: Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

Källor: Medborgarundersökningen, "Hur brukar du oftast göra dina vardagliga resor, t.ex. till arbete, skola eller fritidssysselsättning?" andel bil (%), SCB:s medborgarundersökning

Nämndens mål 9: Alingsåsarnas delaktighet och insyn ska öka.

Motivering: Att göra det möjligt att påverka samt att ta del av information leder till ökad delaktighet och insyn. Detta leder till fler dialoger om kommunens livsmiljöer och ett ökat gemensamt ansvar.

Samhällsbyggnadsförvaltningen ska under 2024 arbeta vidare med tydlig kommunikation i olika kanaler till medborgarna rörande nämndens verksamheter. I samband med projekt och åtgärder som påverkar medborgarna på olika sätt ska alingsåsarna känna sig delaktiga och informerade. Skyltningen i samband med projekt kommer därför att utvecklas under 2024 för att tydligare informera om vad som väntas både under projektets gång och när det är klart.

Vid utveckling av allmän platsmark kommer dialog med medborgarna att ske på olika sätt. Ett exempel är vid ombyggnad av lekplatser då de som ska använda lekplatserna kan få vara med och lämna önskemål om lekplatsens utformning.

Prioriterat mål	Styrande indikator	Mål 2024	Nuläge 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Koppling Agenda 2030
3. Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen	Medborgarengagemang och demokratisk delaktighet, kommunindex	60	-	57	-	Mål 11: Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara. Mål 16: Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.

Källor: Medborgarengagemang och demokratisk delaktighet – Kommunindex, Tillväxtverket, Kolada (N00300)

Nämndens mål 10: Kommunens invånare får ett gott bemötande, tydliga svar och god service när de har kontakt med förvaltningens medarbetare.

Motivering: Kommunens tillgänglighet och bemötande gentemot medborgare är en viktig demokratisk aspekt som behöver prioriteras för att Alingsås ska kunna vara en kommun som bjuder in medborgarna att delta i utvecklingen av kommunens verksamheter.

På samhällsbyggnadsförvaltningen kommer arbetet under 2024 att fortsätta för att på ett så utvecklande vis som möjligt använda frontdeskfunktionen i Sveagatans entré som ytterligare en kommunikationsväg för medborgare och företagare. Om medborgaren eller företagaren inte kan få svar på sin fråga direkt, tillhandahålls snabb information om vilka kontaktvägar som finns i just deras ärende. Förvaltningen kommer också att arbeta med att utveckla tillgängligheten i olika kanaler.

Prioriterat mål	Styrande indikator	Mål 2024	Nuläge 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Koppling Agenda 2030
3. Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen	Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)	78	-	77	78	Mål 16: Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.

Källor: Medborgarundersökningen - Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%), SCB:s medborgarundersökning, Kolada (N00640)

Nämndens mål 11: Nöjdheten med skötseln av kommunens utomhusmiljöer ska öka.

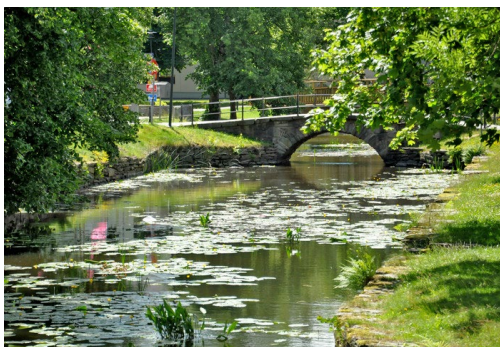
Motivering: En god skötsel skapar attraktiva och trygga platser som bidrar till goda livsmiljöer och ökat ansvar från alla som vistas i dem.

Sedan 2023 har kommunens egen parkverksamhet utökats med ett antal tjänster vilket lett till att mer tid kan läggas på skötselintensiva ytor och platser där fokus ligger dels på att få till praktfulla rabatter, planteringar och ytor för biologisk mångfald samt dels på skötsel av centrala ytor där ogräs har lätt att etablera sig. Under 2024 kommer systematiskt uppgraderingsarbete av de fleråriga planteringarna, parker och lekplatser samt träd och buskar att ske.

Park- och naturverksamheten kommer under 2024 arbeta ännu hårdare med att bedriva verksamheten så hållbart som möjligt, exempelvis genom att sluta använda jord som innehåller torv, inte använda konstgödsel och att i så stor utsträckning som möjligt inte använda dricksvatten till bevattning av växter.

Prioriterat mål	Styrande indikator	Mål 2024	Nuläge 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Koppling Agenda 2030
5. Alingsås ska utvecklas genom ett hållbart samhällsbyggande med bevarad natur och kulturmiljö	Nöjdhet med skötseln av kommunens utomhusmiljöer, andel (%)	76	-	73	76	Mål 11: Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara. Mål 13: Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.

Källor: Nöjdhet med skötseln av kommunens utomhusmiljöer, andel (%), SCB Medborgarundersökning, Kolada (U07505)

Nämndens mål 12: Tekniska nämnden ska arbeta för att kommunens rekreationsområden ska utvecklas och bli mer tillgängliga och attraktiva.

Motivering: Attraktiva och funktionella rekreationsområden är något av det viktigaste när människor väljer sin boendeort. Tekniska nämnden ska bidra till att förvalta och utveckla kommunens tätortsnära natur, naturreservat, spontanidrottsplatser och andra områden för rekreation.

Förvaltningen arbetar efter skötselplaner för de befintliga rekreationsområdena och inom det planerade underhållet görs årliga förbättringar. Befintliga parker och lekplatser förädlas i syfte att skapa en variation av platser att vistas på i rekreationssyfte runtom i staden. Det är viktigt att skapa varierade parkmiljöer som passar för olika aktiviteter och önskemål samt attraherar olika målgrupper. Alingsås naturområden är också en stor del i detta med sina grillplatser och vandringsleder.

På de platser där det är möjligt genomförs åtgärder för att öka tillgängligheten för alla, exempelvis genom spänger eller bättre material i underlaget där gångvägar och stigar finns. Förvaltningen deltar även i utveckling av översiktsplanen och detaljplanprocesserna för att

bland annat bevaka, utveckla och möjliggöra rekreations- och grönområden i Alingsås kommun.

Prioriterat mål	Styrande indikator	Mål 2024	Nuläge 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Koppling Agenda 2030
5. Alingsås ska utvecklas genom ett hållbart samhällsbyggande med bevarad natur och kulturmiljö	Bra utbud av friluftsområden i kommunen, andel (%)	92	-	91	92	Mål 11: Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

Källor: Bra utbud av friluftsområden i kommunen, andel (%), SCB Medborgarundersökning, Kolada (N00599)

Nämndens mål 13: Tekniska nämnden arbetar för att öka andelen invånare som tycker att det är enkelt att använda kollektivtrafiken för vardagsresor.

Motivering: Att allmänheten reser kollektivt minskar kommunens klimatpåverkan och medverkar också i det långa loppet till att kommunen får ett yteffektivt transportsystem med mindre bilköer och mer ytor för andra värden i tätorterna.

I såväl översiktsplanen som i klimatstrategin finns mål om att prioritera och gynna kollektivtrafik, gång och cykel. Kollektivtrafikresandet i Alingsås kommun har ökat under de senaste åren och är nu högre än det var innan pandemin.

Som ett steg i att fortsätta öka andelen kollektivtrafikresor kommer förvaltningens fokus under 2024 ligga på att jobba med att få allmänheten att anse att det är enkelt att resa med kollektivtrafiken. Detta stöds av regionens trafikförsörjningsprogram som har ett mål om att kollektivtrafiken ska vara "enkel, trygg och inkluderande".

Att det upplevs som enkelt att resa med kollektivtrafiken kan handla om alltifrån biljettköp och byten inom kollektivtrafiksystemet, till punktlighet samt sträckan till och från hållplatser.

Exempel på åtgärder där kommunen kan påverka är tillgänglighetsanpassning av hållplatser, aktiviteter för eller tillsammans med seniorer och personer med funktionsvariationer, informationsinsatser och deltagande i samverkansmöten med trafikbolagen och Västtrafik.

Prioriterat mål	Styrande indikator	Mål 2024	Nuläge 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Koppling Agenda 2030
5. Alingsås ska utvecklas genom ett hållbart samhällsbyggande med bevarad natur och kulturmiljö	Andel invånare som upplever att de har möjlighet att på ett enkelt sätt använda kollektivtrafiken för sina vardagliga resor (%):					Mål 9: Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation.
	Boende i centralort	74		64	74	Mål 11: Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.
	Boende utanför tätort	41		40	41	

Källor: Andel invånare som upplever att de på ett enkelt sätt kan använda kollektivtrafiken för vardagliga resor, t.ex. till arbete, skola eller annan sysselsättning (%), SCB Medborgarundersökning

Nämndens mål 14: VA-ledningsnätet i Alingsås kommun ska renoveras i en hållbar förnysetakt.

Motivering: För att säkerställa en tillräcklig och långsiktig kvalitet på VA-ledningsnätet behöver förnysetakten öka.

Arbetet med att uppnå Svenskt Vattens rekommenderade förnysetakt kommer pågå under flera år framåt och 2024 års planerade åtgärder kommer ske enligt förnyelseplanen för ledningsnätet. Målvärdena för 2024 är satta som delmål mot att under en flerårsperiod uppnå Svenskt Vattens rekommenderade värden, vilka är >0,7% för ledningsnät vatten och >0,6% för ledningsnät spill- och dagvatten. Detta motsvarar en förnysetakt på 143 respektive 167 år.

Prioriterat mål	Styrande indikator	Mål 2024	Nuläge 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Koppling Agenda 2030
5. Alingsås ska utvecklas genom ett hållbart samhällsbyggande med bevarad natur och kulturmiljö	Rs5 Förnysetakt (%) ledningsnät (vatten)	>0,55		0,36	0,52	Mål 9: Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation.
	Rs7a Förnysetakt (%) ledningsnät (spillvatten)	>0,20		0,11	0,17	
	Rs7b Förnysetakt (%) ledningsnät (dagvatten)	>0,25		0,15	0,22	Mål 6: Rent vatten och sanitet för alla

Källor: Svenskt Vattens Hållbarhetsindex, Rs5, Rs7a och Rs7b

Uppdrag

Nämnden har inte tilldelats några utpekade uppdrag i den av kommunfullmäktige beslutade budgeten.

Internkontroll

Internkontrollplanen är framtagen utifrån genomförd risk- och väsentlighetsanalys. Se bilaga 1 för nämndens internkontrollplan och bilaga 2 för nämndens risk- och väsentlighetsanalys.

Nämndens budget – skattefinansierade verksamheter

Ekonomiska ramar

Belopp i tkr	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	30 545	31 255	31 536	32 355
			0	0
Personalkostnader	-49 836	-58 985	-59 516	-61 063
Lokalhyror	-5 103	-5 297	-5 345	-5 484
Köp av tjänster	-31 880	-31 038	-31 317	-32 131
Utdebitering personalkostnader	22 898	31 151	31 431	32 249
Övriga kostnader	-34 716	-41 582	-41 957	-43 047
Verksamhetens kostnader	-98 637	-105 751	-106 703	-109 477
Avskrivningar	-1 450	-1 350	-1 362	-1 398
Verksamhetens nettokostnader	-69 542	-75 847	-76 529	-78 520
Kommunbidrag	69 577	75 987	76 671	78 665
Finansnetto	-35	-140	-141	-145
Årets resultat	0	0	0	0

Budget 2024

Uppräkning av grundkommunbidraget görs med 4,1%. Kommunbidraget justeras permanent med följande poster.

- Kommunbidraget höjs permanent för ökade driftskostnader, 5 000 tkr.
- Kommunbidraget höjs permanent för kompensation för personalomkostnadspåslag (PO), 696 tkr.
- Kommunbidraget sänks permanent med 2 138 tkr för en justering av gemensamma kostnader. Kommunbidraget tillfaller istället bygg- och miljönämnden.

Under 2024 kommer nämndens arbete fortsätta för att skapa trygga och funktionella offentliga rum för upplevelse och rekreation samt för att bidra till kommunens mål att öka tryggheten samt nöjdheten med skötseln. Den permanenta utökningen med 5 000 tkr finansierar bland annat ökade kostnader för den del av parkdriften som sköts via extern entreprenör. Gatubelysningen ägs av Alingsås energi men nämnden betalar drift- och underhåll, el och ersättning för kapitalkostnader. Dessa kostnader ökar och påverkas både av underhållsnivåer samt i vilken takt kommunen bygger ut infrastruktur så att nya anläggningar tillkommer. Det ökade kommunbidraget finansierar även en förstärkt

organisation inom stadsmiljöavdelningen för att kunna möta de behov som finns inom samhällsbyggnadsområdet. Nya arbetssätt kommer även att utvecklas för att effektivisera verksamheten.

Nämnden kommer fortsatt att behöva prioritera mellan olika åtgärder för att hantera akuta händelser i kommunens fysiska miljö. För att nå en budget i balans kommer det fortsatt vara viktigt för nämnden att nå uppsatta mål för debiteringsgraden inom flera verksamheter.

En mer långsiktig planering är nödvändig när det gäller utbyggnad och åtgärder som får en påverkan på de löpande driftkostnaderna. Utveckling av arbetssätt inom samhällsbyggnadsprocessen och hantering av frågor kring gatubelysning är exempel på åtgärder som genomförs för att skapa bättre förutsättningar.

Intäkterna ökar med ca 700 tkr jämfört med 2023. Intäkter från trafikanordningar (TA-planer) förväntas öka samtidigt som intäkter för nybyggnadskartor förväntas bli lägre än 2023 då byggandet ser ut att fortsatt vara på en lägre nivå.

Personalkostnaderna ökar med drygt 9 100 tkr dels till följd av ökad bemanning inom Stadsmiljöavdelningen jämfört med budget 2023 och dels till följd av att PO-påslaget justerats upp från 42,75% till 45,75%. Utökningen av tjänster inom stadsmiljöavdelningen är nödvändig då nämnden samordnar utbyggnad av allmän platsmark från 2024, även den som sker i samband med mark- och exploateringsprojekt. I samband med detta skapas en ny projektenhet som delvis bemannas genom nyrekryteringar.

Köp av tjänster är drygt 800 tkr lägre jämfört med 2023. Detta beror på att hanteringen av gemensamma kostnader justerats med en överföring av kommunbidrag till bygg- och miljönämnden som nämns ovan. Samtidigt ökar den ersättning som betalas till Alingsås energi för kapitalkostnaderna för gatubelysningen med ca 1 600 tkr.

Utdebitering av personalkostnader ökar med drygt 8 200 tkr och är till stor del en direkt följd av omorganisationen och tillhörande nyrekryteringar.

Övriga kostnader ökar med ca 6 700 tkr. Kostnader som bland annat förväntas öka är el, underhåll och drift av gatunätet, parker och naturmark samt dagvattenavledning. Detta beror på att mer arbete utförs då det tillkommer nya ytor att underhålla när det byggs nya områden men även på ett högre prisläge.

Plan 2025

Uppräkning av grundkommunbidraget görs med 0,9%. Nämnden behöver arbeta med ständiga effektiviseringar och planering i investeringsprojekt för att hantera de driftskostnader som uppstår då exempelvis nya mer skötselintensiva områden tillkommer i kommunen vid utbyggnad av bostadsområden.

Plan 2026

Uppräkning av grundkommunbidraget görs med 2,6%.

Investeringsbudget

Belopp i tkr	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Expansionsinvestering	10 200	23 050	22 800	27 380	18 600	13 600
Parkmiljö		2 250	2 700	1 580		
Stadsmiljöåtgärder		2 000	500	500	5 000	
Gator och vägar		5 500	14 500	20 000	3 000	8 000
Cykel- och gångbanor		12 700	4 500	4 700	5 000	5 000
Tillgänglighet		500	500	500	500	500
Maskiner och inventarier		100	100	100	100	100
Broar					5 000	
<i>Expansionsinvestering - Exploatering</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Imageinvestering	0	1 200	0	0	0	0
Gator och vägar		1 200				
Reinvestering	34 990	34 940	26 155	25 570	28 490	22 110
Parkmiljö		6 400	4 200	6 000	4 500	4 000
Naturmark		300	300	300	300	300
Lekplatser		6 650	3 500	3 500	8 000	
Stadsmiljöåtgärder		350	365	380	400	420
Gator och vägar		2 500	4 000	1 500	1 500	1 500
Cykel- och gångbanor		3 200	1 500	1 000	1 000	1 000
Trafiksäkerhet		100	100	100	100	100
Maskiner och inventarier		9 490	5 240	4 240	4 240	5 240
Beläggning		5 000	6 000	7 000	8 000	9 000
Digitalisering		950	950	1 550	450	550
Anpassningsinvestering	13 800	9 200	12 300	13 000	18 800	21 300
Parkmiljö		200	200	200		
Stadsmiljöåtgärder		1 500	2 500	7 500	3 000	3 000
Gator och vägar					9 000	11 500
Cykel- och gångbanor		2 200	3 500		6 000	4 000
Trafiksäkerhet		2 100	400	400	400	2 400
Tillgänglighet		400	400	400	400	400
Samhällskritiska åtgärder		2 500	5 000	4 500		
Digitalisering		300	300			
Totala utgifter	58 990	68 390	61 255	65 950	65 890	57 010

Ovan redovisas planerade investeringar för kommande femårsperiod. Investeringarna är indelade i ett antal olika typer av investeringar. Vilka åtgärder som planeras inom respektive investeringstyp presenteras nedan. Investeringarna klassificeras antingen som en expansionsinvestering, imageinvestering, reinvestering eller anpassningsinvestering enligt EIRA-modellen utifrån målet och syftet med investeringen.

Totalbeloppet varierar under tidsperioden och när i tiden olika projekt hamnar är mer osäkert ju längre tidsperspektivet är.

De olika investeringsprojekten påverkar driften på olika sätt. En del projekt medför att driftmedel behöver avsättas under projektens genomförande. Det avser utgifter som inte kan aktiveras som till exempel del av planeringsfasen men även byggbodan, träd och växter. Utöver detta kan expansionsinvesteringar medföra nya drift- och underhållskostnader när projekten är färdigställda. Sammantaget innebär detta en stor utmaning vid planerandet av vilka projekt som kan genomföras.

En obeaktad risk i nuvarande investeringsbudget avser eventuella ytterligare investeringar i anslutning till Sävån och skyfallsåtgärder vilka i nuläget inte är tidsatta och heller inte definierade beloppsmässigt. Åtgärder kan emellertid komma att behöva genomföras under planperioden.

Parkmiljö

Inom *parkmiljö* ingår projekt för utveckling och förädling av parker. Förvaltningen arbetar med en femårsplanering när det gäller upprustning och utveckling av kommunens parker. I parken Plantaget kommer befintliga kvaliteter och parkkaraktärer att utvecklas med fokus på trygghet, tillgänglighet, upplevelser och möjlighet till aktiviteter och evenemang.

Playa Mjörn är en del i utvecklingen av den exploatering som sker på Mjörnstranden. Framtagande av idéer och genomförande av dessa som exempelvis strandpromenad, bänkar, solstolar med mera, kommer att vara pågående projekt under perioden.

Första spadtaget tas för att förädla Nolhaga trädgård.

Nolhaga trädgård etapp 1, där första spadtaget togs hösten 2023, kommer att färdigställas under 2024. Nolhaga trädgård är ett flerårigt projekt som kommer pågå under investeringsperioden.

Naturmark

Under denna rubrik finns projekt som rör naturreservat och naturmark och under perioden planeras utbyte och upprustning av spänger och vandringsleder för att öka tillgängligheten och naturupplevelsen. Grillplatser och vindskydd kommer att bytas eller tillkomma efter behov.

Lekplatser

När det gäller lekplatser arbetar förvaltningen med en femårsplanering som stöds av lekplatsplanen. Lekplatserna ska locka både alingsåsare och besökare utifrån och vara attraktiva, pedagogiska och ha ett stort lekvärde.

Vid planering av lekplatser samlas önskemål från de som ska använda lekplatsen in.

Vid Svedenborgsplan och Hjortronvägen byggs det stadsdelslekplatser som ger mervärden åt invånarna i stadsdelen. Lekplatsen vid Hjortronvägen kommer att ha temat "Dinosaurie" - en spännande upplevelse för de som besöker lekplatsen. Effekten blir ökade lekvärden i staden och en mer attraktiv mötespunkt för stadens barnfamiljer och unga. Syftet är att nå en bredare målgrupp och att tillgodose ett större upptagningsområde.

Stadsmiljöåtgärder

En undersökande process rörande Stora Torget kommer att ske för att ge förutsättningar för ett mer levande och aktiverat torgrum. Det innebär skapandet av tillfälliga möjligheter för mänsklig samvaro, handel och evenemang med utgångspunkt i varsamhet och småskaliga åtgärder.

Gator och vägar

Genomfartsgatan vid Kavlás äng, med byggstart 2023, planeras att färdigställas under våren 2024. Vägen kommer bidra till en ny förbindelse mellan Stadsskogen och Kavlásvägen. Detta är en viktig koppling, särskilt med hänsyn till att Trafikverkets väg Alfhemsvägen har stängts för allmän trafik.

Under perioden planeras även nya kommunala gator att byggas ut bland annat i samband med förlängning av Krangatan under järnvägen samt vid utbyggnad av bostadsområde vid Norra Vardsjön. Längs Borgens gata ska befintlig körbro breddas samtidigt med erosionssäkringar längs Sävån och en utbyggnad av gång- och cykelbana. Förlängning av Stationsgatan ut mot väg 180 (Gamla Vänersborgsvägen) planeras att genomföras i slutet av budgetperioden. Detta då det är avhängigt åtgärder och eventuell cirkulationsplats på väg 180/Kungsgatan i samarbete med Trafikverket.

Mindre åtgärder planeras längs Oriongatan/Vintergatan i samband med ett sedan tidigare planerat VA-arbete.

Imageinvestering

Under denna post finns medel för utsmyckning i det offentliga rummet.

Cykel- och gångbanor

Under perioden planeras flera byggnationer av nya gång- och cykelvägar för att fortsatt binda ihop stadens geografiska delar. Detta för att öka framkomligheten till fots eller med cykel på ett säkert sätt. Bland annat planeras för gång- och cykelväg längs Borgens gata samt längs Sveagatan, Gustav Adolfsgatan och Södra Ringgatan (förbi Alingsås lasarett). En cykelväg planeras även genom centrum för att erhålla en god koppling från stadens norra delar med stationsområdet i söder. Kvalitetshöjande åtgärder genomförs under perioden enligt antagen Trafikplan. Exempel på sådana åtgärder är säkra gång- och cykelpassager samt cykelöverfarter.

Trafiksäkerhet

Under 2024 planeras trafiksäkerhetshöjande åtgärder i korsningen vid Sveagatan/Göteborgsvägen. I övrigt sker olika åtgärder för ökad trafiksäkerhet, såsom exempelvis hastighetsdämpande åtgärder, utifrån olika platsers förutsättningar och lämplighet.

Tillgänglighet

Under perioden planeras mindre åtgärder för att öka tillgängligheten i offentliga utemiljöer i kommunen. Bland annat kommer busshållplatser att byggas om för att få en god tillgänglighet. Planering av tillgänglighetsanpassning görs tillsammans med Västtrafik.

Maskiner och inventarier

Arbetet med att förnya fordonsparken fortsätter som ett led i att minska koldioxidutsläppen och att öka driftsäkerheten. Teknisk service har bytt ut de tunga lastbilarna och nu planeras byte av gamla traktorer och arbetsmaskiner. Under budgetperioden finns även planer på att köpa en saltlakeanläggning för att kunna blanda saltlake för att minska åtgången på torrsalt vid vinterväghållning. Under denna post ingår även inköp av kontorsmöbler.

Beläggning

Ny beläggning görs årligen på gator och vägar enligt framtagna plan.

Samhällskritiska åtgärder

Stabilitetsåtgärder längs Sävån för att säkra befintlig infrastruktur och möjliggöra nybyggnation i Nolhaga, planeras att genomföras under åren 2024 - 2025. Renovering av dämnet vid Stampens kvarn planeras under 2024 - 2025 och därefter står dämnet vid Paradisgatan på tur under år 2025 - 2026. Bland annat är dämmesluckorna på de två platserna, som används för reglering av vattennivåerna, uttjänta och behöver bytas ut.

Digitalisering

Inom denna post ryms investeringar i nya system och ny teknik. Under 2024 planeras till exempel införande av system för e-arkiv och digitala skärmar för intern kommunikation.

Broar

Under slutet av perioden planeras kulverten vid kvarteret Farkosten i centrala Alingsås att byggas om.

Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandetid

I tabellen nedan redovisas förväntade investeringsbidrag. Ansökan om bidrag för gång- och cykelvägar samt åtgärder för kollektivtrafik görs årligen, vilket medför att beloppen för 2024 - 2028 ännu till viss del är osäkra.

Under 2024 förväntas bland annat investeringsbidrag för gång- och cykelväg Södra Ringgatan och för cykelåtgärder i samband med korsningsombyggnad vid Sveagatan.

Belopp i tkr	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Inkomster						
Gång- och cykelvägar	1 380	4 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Kollektivtrafikåtgärder	100	0	100	100	100	100
Trafiksäkerhetsåtgärder	490	0	250	250	250	250
- varav exploatering	0	0	0	0	0	0
Totala inkomster	1 970	4 500	2 850	2 850	2 850	2 850

Nämndens budget – avfallsverksamheten

Ekonomiska ramar

Belopp i tkr	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	61 570	75 747	79 660	82 069
Personalkostnader	-16 613	-20 173	-20 766	-21 370
Lokalhyror		-5	-5	-5
Köp av tjänster	-24 834	-34 456	-35 489	-36 554
Övriga kostnader	-13 509	-14 417	-14 850	-15 295
Verksamhetens kostnader	-54 955	-69 050	-71 110	-73 224
Avskrivningar	-5 485	-5 467	-6 673	-6 938
Verksamhetens nettokostnader	1 130	1 230	1 877	1 907
Finansnetto	-230	-330	-340	-350
Årets resultat före reglering till abonnentkollektivet	900	900	1 537	1 557
Reglering abonnentkollektivet - Ökning (-)/minskning (+)	-900	0	0	0
Reglering skattekollektivet		-900	-1 537	-1 557
Årets resultat efter reglering	0	0	0	0

Verksamheten bedrivs inom ramen för avfallstaxan enligt självkostnadsprincipen med ett budgeterat nollresultat och tilldelas inget kommunbidrag. Budgeten utgör istället en plan för hur verksamheten ska finansieras samt hur skulden till abonnentkollektivet ska hanteras. Budgeten baseras på ett antal antaganden vilket innebär att förändringar i omvärlden som påverkar avfallsverksamhetens kostnader och intäkter också påverkar taxeutvecklingen.

Eftersom verksamheten måste generera ett nollresultat, men agerar i en verklighet där oförutsedda kostnader kan uppkomma som innebär att verksamheten ibland uppvisar ett negativt resultat jämfört med budget, bör ett visst ekonomiskt utrymme finnas för att hantera sådana kostnader. Detta utrymme utgörs av en skuld till abonnenterna. Verksamheten budgeterar för ett nollresultat och de eventuella årliga över- respektive underskott som uppstår regleras gentemot skulden till kollektivet för att nå detta nollresultat. Avsikten är därför inte att reglera den befintliga skulden till abonnenterna till noll utan den bör på sikt ligga på en nivå på åtminstone 2 000 tkr för att undvika att tvingas belasta kommunens resultat om oförutsedda kostnader uppstår.

I kommande budget för 2024 - 2026 planeras för ett årligt överskott med 900 tkr för att hämta igen det underskott som förväntas uppstå under 2023. Någon skuld till abonnenterna kommer inte att byggas upp de kommande tre åren utifrån förutsättningarna nedan.

PÅVERKAN SKATTEKOLLEKTIVET

Belopp i tkr	Budget 2023	Prognos oktober 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Skuld skattekollektivet vid årets slut	-94	-3 994	-3 094	-1 557	0
Taxeutveckling (%)	3%		7,7%	3%	3%

Taxejusteringen för 2025 - 2026 på 3% är ännu inte beslutad utan en uppskattning utifrån rådande förutsättningar och kan komma att ändras.

Budget 2024

Tekniska nämndens avfallsverksamhet ansvarar för insamling av hushållsavfall, drift av två återvinningscentraler (ÅVC) samt den aktiva deponin på Bälinge. Även tömning av slam från enskilda avloppsanläggningar ligger inom ramen för avfallsverksamhetens ansvar.

Ny lagstiftning har ökat det kommunala ansvaret till allt avfall som genereras inom kommunen vilket medför:

- Att kommunen övertar ansvaret för 14 återvinningsstationer (ÅVS) från Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI), vilket medför investeringsutgifter för inköp av containrar samt kostnader för drift och underhåll av stationerna.
- Kommunen tar även över ansvaret av befintlig insamling av utsorterat förpackningsavfall hos flerfamiljshus.
- Det är krav på insamling av biologiskt nedbrytbart köks- och livsmedelsavfall.
- Införande av nya avfallsfraktioner på återvinningscentralen (ÅVC) medför investeringsutgifter för containrar och nya behandlingskostnader för bland annat textil, böcker och isolering.
- Större volymer och ökade kostnader för transporter från ÅVC till slutbehandling.
- Att kommunen från 2024 kommer ansvara för hämtning av byggavfall, i de fall detta efterfrågas.
- Utökade investeringar i FNI-fordon (FNI: Fastighetsnära insamling).

Övriga faktorer som påverkar är:

- Taggning av kommunens alla avfallskärl, vilket innebär projektkostnad inledningsvis och därefter underhållskostnader.

I taxan för 2024 höjs avgifterna för hushåll med fastighetsnära insamling med 4% och en höjning med 9,65% för hushåll med grönt/brunt kärl görs. Denna differentiering i avgiftshöjning är nödvändig med anledning av en kommande lagstiftning som innebär att kommunernas avfallsinsamling till 100% ska ske med hjälp av FNI. Den högre avgiftshöjningen på grönt/brunt kärl syftar således till att öka viljan hos hushållen att gå över till FNI-abonnemang, i en takt som leder till en kontinuerlig övergång av abonnenter inför lagkravet som träder i kraft 2027.

Övriga avgifter föreslås höjas med **7,7%** vilket också är det uppskattade snittet för höjningen totalt sett. En differentiering kan och bör innebära att abonnenter byter abonnemang, vilket minskar intäkterna något.

Jämfört med 2023 ökar **intäkterna** 10 000 tkr på grund av ökat kommunalt ansvar för bland annat insamling av utsorterat förpackningsavfall. Därtill kommer taxehöjning 2024 med 7,7%.

Det ökade kommunala ansvaret innebär även att kostnaderna ökar med motsvarande belopp. Knappt 9 000 tkr ligger under **köp av tjänst**, 700 tkr i **personalkostnader** samt drygt 300 tkr under posten **övriga kostnader**. Inköp av hämtningsfordon som levereras under 2024 förväntas medföra lägre kostnader för reparationer. Detta påverkar posten för övriga kostnader.

Personalkostnaderna ökar med ca 3 500 tkr 2024 jämfört med 2023 beroende på förstärkning av organisationen.

Plan 2025

Utifrån de förutsättningar som råder i dagsläget planeras taxehöjningen bli **3 %** år 2025.

Avskrivningskostnaderna ökar ca 1 200 tkr 2025 jämfört med 2024 främst beroende på att flera fordon byts ut under 2024. Dock förväntas reparationerna fortsatt ligga på en lägre nivå än 2023.

Osäkerhet råder i dagsläget kring den ekonomiska påverkan vid övertagandet av fastighetsnära insamling för flerfamiljshus vilket sker från 1 januari 2024. Därför kan det finnas behov av att revidera den planerade taxeökningen för 2025.

Plan 2026

Utifrån de förutsättningar som råder i dagsläget planeras taxehöjningen bli **3 %** år 2026.

Osäkerhet råder i dagsläget kring den ekonomiska påverkan vid övertagandet av fastighetsnära insamling för flerfamiljshus vilket sker från 1 januari 2024. Därför kan det finnas behov av att revidera den planerade taxeökningen för 2026.

Investeringsbudget

I nedanstående tabell visas planerade investeringar inom avfallsverksamheten för perioden 2024-2028. Den högsta investeringsutgiften under perioden går att se 2024 då flera hämtningsfordon kommer att levereras. Även ett större behov av inköp av kärl ses 2024 – 2026.

Belopp i tkr	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Reinvestering	16 750	23 450	7 650	7 650	5 850	5 850
Fordon	15 400	20 000	4 500	4 500	4 500	4 500
Kärl	1 200	3 000	3 000	3 000	1 200	1 200
Container	150	450	150	150	150	150
Anpassningsinvestering	600	1 000	600	600	600	600
Sollebrunn ÅVC förbättring	100	300	100	100	100	100
Bältinge anläggning förbättring	500	700	500	500	500	500
Totala utgifter	17 350	24 450	8 250	8 250	6 450	6 450

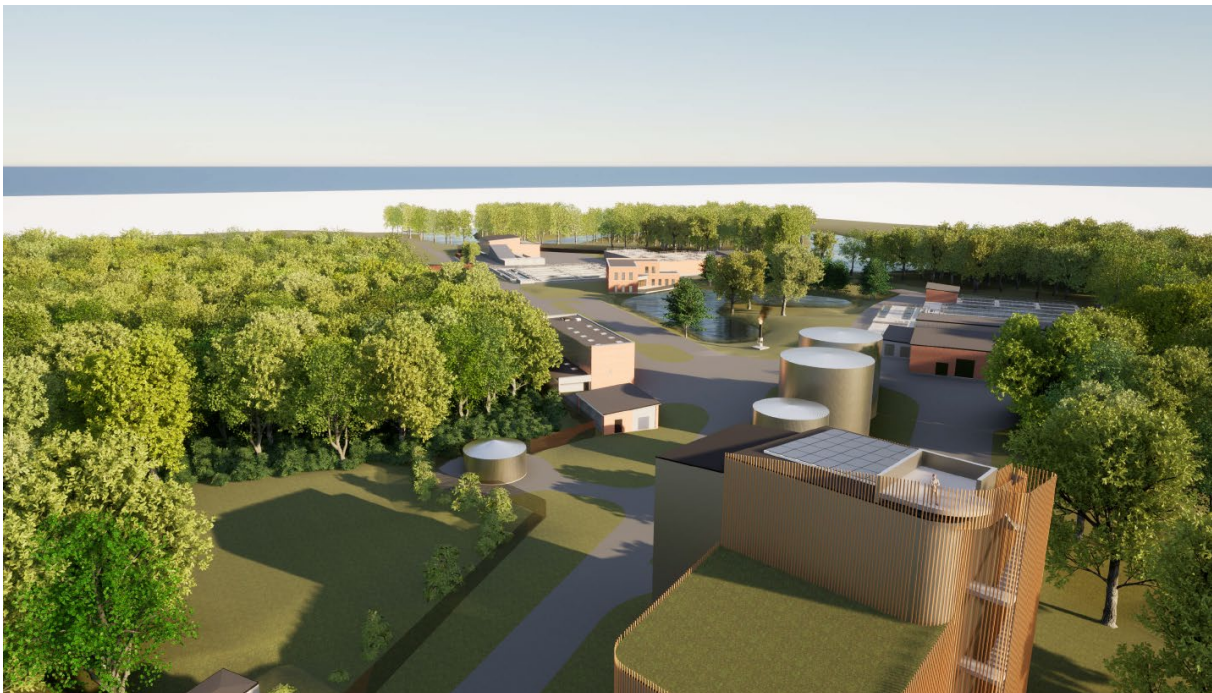
Nämndens budget – VA-verksamheten

Ekonomiska ramar

Likt avfallsverksamheten tilldelas inte VA-verksamheten något kommunbidrag. VA-verksamheten bedrivs inom ramen för VA-taxan och bygger på självkostnadsprincipen där de årliga kostnaderna skall täckas i sin helhet av de årliga intäkterna. Budgeten utgör en plan för hur verksamheten ska finansieras samt hur skulden till abonnentkollektivet ska hanteras.

Eftersom verksamheten helst ska leverera ett nollresultat men där oförutsedda intäkter och kostnader ändå alltid uppstår och därmed även avvikelser mot budget, bör ett visst ekonomiskt utrymme finnas för att hantera dessa avvikelser så att ett nollresultat kan nås. Detta utrymme kan skapas genom ett visst överuttag från abonnenterna, vilket då förs som en skuld till VA-kollektivet. Om årsresultatet blir positivt bokförs överskottet som en ökad skuld till abonnenterna medan ett underskott innebär att man istället minskar skulden till abonnenterna. Skuldens storlek varierar därför från år till år som en följd av verksamhetens tidigare resultat. För att undvika en situation där en eventuell förlust slår direkt mot kommunens resultat (skattekollektivet) bedöms skulden till abonnenterna generellt behöva ligga på en nivå om minst 2 000 tkr.

Att upparbeta en viss skuld till abonnenterna är samtidigt en nödvändig förutsättning i planeringen för att kunna hålla kommande taxehöjningar på en så jämn nivå som möjligt. Detta beror på att vissa kostnader inom verksamheten, så som avskrivningar på gjorda investeringar, inte nödvändigtvis ökar i en jämn takt. Ett exempel är den planerade ombyggnaden av Nolhaga reningsverk där delar av investeringen förväntas tas i drift i etapper under kommande år och därför väntas avskrivningskostnaderna att öka kraftigt under vissa år när investeringstunga anläggningsdelar driftsätts. För att jämna ut effekterna av denna etappvisa kostnadsökning utifrån ett taxeperspektiv kommer verksamheten att behöva bygga upp en skuld till abonnenterna att balansera behovet av taxehöjningar emot.

Idéskiss Nolhaga reningsverk.

I Alingsås kommun finns för närvarande inte någon skuld till abonnenterna då tidigare års förluster inneburit att skulden till VA-kollektivet hade förbrukats i sin helhet vid 2019 års utgång och att den överskjutande förlusten istället belastade kommunens skattekollektiv. Vid ingången av år 2023 återstod en skuld till skattekollektivet uppgående till 543 tkr. Då oktoberprognosen för 2023 visar på ett positivt resultat uppgående till 2 046 tkr, skulle detta möjliggöra full återbetalning av resterande skuld till skattekollektivet vid årets utgång om det förväntade resultatet realiserar. Om prognosen infrias innebär detta samtidigt att verksamheten kommer att kunna föra 1 502 tkr som en skuld till abonnenterna. Detta ger då verksamheten ett något gynnsammare utgångsläge än tidigare förväntat inför år 2024.

Nedan presenteras budgeterat resultat för år 2024 samt plan för åren 2025 och 2026.

Belopp i tkr	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	106 921	118 444	134 352	147 462
Personalkostnader	-26 171	-28 475	-30 211	-31 208
Lokalhyror	-392	-422	-436	-451
Köp av tjänster	-18 482	-17 352	-17 942	-18 552
Övriga kostnader	-31 673	-30 600	-31 641	-32 716
Verksamhetens kostnader	-76 719	-76 850	-80 230	-82 928
Avskrivningar	-23 409	-25 888	-28 471	-29 507
Verksamhetens nettokostnader	6 793	15 706	25 651	35 027
Finansnetto	-6 452	-15 756	-24 504	-36 591
Årets resultat före reglering till abonnentkollektivet	341	-50	1 147	-1 563
Reglering abonnentkollektivet - Ökning (-)/ minskning (+)	-341	50	-1 147	1 563
Reglering skattekollektivet	0	0	0	0
Årets resultat efter reglering	0	0	0	0

Framtagen budget är baserad på olika antaganden som i vissa fall innehåller osäkerheter. Tidigare års underskott från verksamheten beror till stor del på eftersatt underhåll av Nolhaga reningsverk. Reningsverket planeras därför byggas om och genomgå omfattande renovering, uppgradering och modernisering så att servicen för Alingsås medborgare säkerställs och också för att ta höjd för kommande befolkningstillväxt. De stora investeringsutgifter som planeras i samband med ombyggnaden medför under kommande år dels ökade driftskostnader i form av avskrivningar på gjorda investeringar och dels kraftigt höjda räntekostnader för finansieringen av dessa investeringar. Samtidigt tillkommer även driftskostnader för administration/uppföljning och systemstöd. Osäkerheter i projektets tidiga skede innebär emellertid att dessa kostnader i nuläget är svåra att beräkna.

Även övriga delar av verksamheten påverkas av osäkerheter då det rådande världsläget gör att flera omvärldsfaktorer är mer svårbedömda nu än de varit tidigare. Detta berör till exempel prisutvecklingen för material, kemikalier, drivmedel och el samt ränteutvecklingen på finansmarknaden. Hög inflation och svag konjunktur medför vidare att konsumenternas

köpkraft minskar, vilket bland annat blivit tydligt i nuvarande trend med minskad vattenförbrukning hos abonnenter. Om denna trend skulle fortsätta kan det innebära att intäkter från VA-avgifter blir lägre än budgeterat.

Mot bakgrund av ökade kostnader och vikande intäkter ser verksamheten ett behov av fortsatta årliga höjningar av taxan. VA-taxan består dels av **brukningsavgifter** och dels av **anläggningsavgifter**. Brukningsavgifter finansierar drift- och underhållskostnader av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen medan anläggningsavgifter utgör en engångsavgift som betalas av abonnenter vid anslutning till kommunens allmänna vatten- och avloppsanläggning.

Budgeterad höjning av **anläggningstaxan** är **5,9%** år 2024 och därefter **4%** årligen. Dessa höjningar utgör emellertid endast årliga justeringar utifrån entreprenadindex. Detta är ett index för beräkning av kostnadsändringar vid anläggningsentreprenader med målet att mäta entreprenörens kostnadsutveckling. När detta index ändras får VA verksamheten lov att reglera anläggningsavgifterna därefter.

Den beslutade taxehöjningen av **brukningsavgifterna** år 2024 är **16%**. För år 2025 planeras en höjning med **12%** och för år 2026 kommer taxan att behöva höjas med **10%**, dels för att täcka ökade kostnader och dels för att fortsatt generera ett visst överskott dessa år, så att en skuld till abonnenterna åter kan byggas upp. Taxehöjningarna för 2025 och 2026 är dock inte beslutade och kan behöva revideras om förutsättningarna ändras.

PÅVERKAN SKATTEKOLLEKTIVET

Belopp i tkr	Skuld 2023	Skuld 2024	Skuld 2025	Skuld 2026
Skuld till skattekollektivet vid årets slut	-543	0	0	0
Återbetalning	543	0	0	0

PÅVERKAN ABONNENTKOLLEKTIVET

Belopp i tkr	Budget 2023	Prognos oktober 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Skuld mot abonnenter vid årets slut	-341	-1 502	-1 452	-2 599	-1 036
Taxeutveckling (%) brukningsavgift	14,0%		16%	12%	10%
Taxeutveckling (%) anläggningsavgift	10,66%		5,9%	4%	4%

Budget 2024

Om aktuell prognos för år 2023 realiseras kommer den återstående skulden till **skattekollektivet** att vara slutbetald vid årets ingång samtidigt som den ingående skulden till **abbonenterna** uppgår till 1 502 tkr. Trots den beräknade taxehöjningen av brukningstaxan på **16%** samt av anläggningstaxan med **5,9%** för att klara de ökade kostnaderna i verksamheten genereras ett mindre underskott från årets verksamhet, vilket medför att skulden till abonnenterna beräknas hamna på **1 452 tkr** vid 2024 års utgång.

Den sammantagna ökningen av **intäkterna** år 2024 jämfört med budget för år 2023 uppgår till drygt 11 500 tkr. Taxehöjningen innebär att intäkter från brukningsavgifter ökar med ca 11 850 tkr. Vidare ligger budgeterad intäkt från anläggningsavgifter ca 230 tkr högre jämfört med föregående år. Dock har bidragsintäkter budgeterats 550 tkr lägre främst på grund av att ett bidragsfinansierat projekt för upprättande av vattentjänstplan för Alingsås kommun avslutas under 2023.

Verksamhetens **kostnader**, exklusive avskrivningar och finansiella poster, ökar sammantaget med drygt 100 tkr.

Personalkostnaderna ökar med drygt 2 300 tkr dels till följd av ökad bemanning jämfört med budget 2023 och dels till följd av att PO-påslaget justerats upp från 42,75% till 45,75%.

Kostnader för **köp av tjänster** minskar sammantaget med ca 1 100 tkr. Orsaken är huvudsakligen lägre konsultkostnader jämfört med år 2023 på grund av att färre investeringsprojekt med tillhörande driftskostnader för konsultarvoden i projektens uppstartsfas planeras för år 2024. Dock har abonnemangs- och licenskostnaderna ökat för IT-stödsystem inom flera av avdelningens verksamheter. Nyttan av IT-tjänster vid till exempel läcksökning och övervakning av störningar i nätet ger dock många positiva effekter.

Övriga kostnader är sammantaget nära 1 100 tkr lägre jämfört med budget för år 2023. En stor del av minskningen beror även här på att färre investeringsprojekt med direkt påverkan på driftskostnader har planerats för år 2024. Detta har till exempel medfört lägre entreprenadkostnader för bodetablering. Vidare är kostnader för inköp av fjärravläsningsbara vattenmätare för installation hos abonnenter en post som är lägre än föregående år då endast ett mindre antal mätare av den äldre modellen nu återstår att byta ut. Dock har budgeterad kostnad för kemikalier justerats upp jämfört med föregående år då marknadspriset på flera kemikalier ökat kraftigt. Kostnader för reparationer och underhåll vid pumpstationer och reningsverk har också budgeterats högre än föregående år.

Investeringstakten i verksamheten är hög och genomförda investeringar får genomslag på **avskrivningarna**, vilka väntas öka med knappt 2 500 tkr jämfört med år 2023. Internräntan är budgeterad till 2,5% vilket är en högre nivå jämfört med budget 2023 då räntan låg på 1,2%. Samtidigt ökar den totala långfristiga skulden till kommunen främst då investeringstakten fortsatt är hög. Sammantaget ger detta en stor effekt på de **finansiella kostnaderna** för kommunlånet som ökar med 9 300 tkr jämfört med budget för föregående år.

Plan 2025

För år 2025 budgeteras en höjning av VA-taxan med **12%** samt av anläggningstaxan med **4%**. Detta innebär ett budgeterat överskott för året uppgående till **1 147 tkr**. Detta belopp förs som en skuld till abonnenterna, vilken därmed uppgår till **2 599 tkr** vid 2025 års utgång.

Intäkterna ökar totalt med drygt 15 900 tkr detta år där den största ökningen sker som en följd av budgeterad taxehöjning, vilken genererar högre bruksavgifter med nära 13 100 tkr jämfört med budget för år 2024. Vidare ligger budgeterad intäkt från anläggningsavgifter totalt ca 2 800 tkr högre jämfört med föregående år.

Kostnaderna ökar totalt med ca 3 400 tkr år 2025. Härav ökar **personalkostnaderna** med drygt 1 700 tkr dels på grund av justering för beräknad löneökning och dels på grund av utökning med en tjänst. Kostnaderna för **köp av tjänster** är ca 600 tkr högre jämfört med föregående år då dessa har justerats upp i enlighet med PKV (Prisindex Kommunal Verksamhet). Även **övriga kostnader** ökar efter uppräknings med ca 1 000 tkr.

Kostnader för **avskrivningar** fortsätter att öka i takt med att genomförda investeringar aktiveras och är ca 2 600 tkr högre jämfört med föregående år. Räntan väntas öka till 3,0% år 2025 vilket ger högre **finansiella kostnader** jämfört med år 2024 med drygt 8 750 tkr.

Plan 2026

Ju längre tidsperspektiv, desto osäkrare blir den beräknade budgeten. Detta särskilt då ombyggnaden av Nølhaga reningsverk påverkar underlaget och osäkerheter föreligger i bedömningen kring detta mycket omfattande projekt. För år 2026 budgeteras preliminärt en höjning av VA-taxan med **10%** samt av anläggningstaxan med **4%**. Trots dessa höjningar genereras ett underskott för året uppgående till **1 563 tkr**, vilket regleras mot skulden till abonnenterna för att nå ett nollresultat. Abonnentskulden förväntas därmed vid årets utgång uppgå till **1 036 tkr**.

Investeringsbudget

Belopp i tkr	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Expansionsinvestering	45 200	34 100	54 100	41 900	76 100	84 200
<i>Expansionsinvestering - VA</i>	<i>28 759</i>	<i>19 800</i>	<i>23 900</i>	<i>10 900</i>	<i>54 100</i>	<i>82 200</i>
Vattenverk		1 100				
Ledningsnät		18 600	23 800	10 800	54 000	82 100
Digitalisering		100	100	100	100	100
<i>Expansionsinvestering - Exploatering</i>	<i>32 600</i>	<i>14 300</i>	<i>30 200</i>	<i>31 000</i>	<i>22 000</i>	<i>2 000</i>
Ledningsnät		14 300	30 200	31 000	22 000	2 000
Imageinvestering	0	0	0	0	0	0
Reinvestering	98 192	137 000	194 200	235 200	224 300	233 700
Vattenverk		20 800	2 000	1 000	600	500
Reningsverk		15 500	12 000	4 000	1 000	1 000
Ledningsnät		25 000	19 500	19 500	12 000	22 000
Maskiner och inventarier		700	700	700	700	200
Nølhaga reningsverk 4.0		65 000	150 000	200 000	200 000	200 000
Pumpstationer		10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Anpassningsinvestering	3 500	1 500	12 500	16 500	20 500	18 500
Vattenverk		500	2 000			
Ledningsnät		1 000	4 500	11 500	15 500	18 500
Pumpstationer		0	6 000	5 000	5 000	0
Totala utgifter	146 892	172 600	260 800	293 600	320 900	336 400

Ovan presenteras investeringsbudgeten för VA-verksamheten. Investeringarna är indelade i sju olika typer av investeringar. Vilka åtgärder som planeras inom respektive investeringstyp presenteras nedan.

Vattenverk

I denna post ingår investeringar i teknisk utrustning samt byggnader vid vattenverken. Entreprenad för byggnation av nya distributionspumpar med tillhörande utrustning och byggnad vid Alingsås vattenverk har handlats upp och kommer att startas upp inom kort, vilket kommer bidra till en tryggad distribution av dricksvatten för kommuninvånarna. De nya pumparna är även mer energieffektiva och kommer att leda till lägre elförbrukning.

Reningsverk

Under perioden kommer nödvändiga åtgärder på samtliga reningsverk genomföras för att modernisera driften. Detta för att upprätthålla drift och uppfylla de myndighetskrav som ställs på verksamheten. För Nohaga reningsverk anpassas investeringarna för att klara krävd funktion fram till dess att den omfattande ombyggnationen av reningsverket (projekt Nohaga 4.0) är klar.

Ledningsnät

Under perioden planeras VA-utbyggnad i flera omvandlingsområden i enlighet med kommunens vattentjänstplan. Stort fokus ligger också på att öka förnyelsetakten gällande utbyte av befintliga VA-ledningar.

Maskiner och inventarier

Under denna post ingår exempelvis större teknisk utrustning som används i det dagliga arbetet.

Digitalisering

Ny utrustning för insamling av mätdata från digitala vattenmätare samt fjärrövervakning av pumpstationer är prioriterade insatser under kommande år. Dessa åtgärder kommer leda till bättre driftövervakning, vilket bidrar till snabbare detektering av dricksvattenläckage samt larm med efterföljande åtgärder vid driftstopp i pumpstationer.

Nohaga reningsverk 4.0

Fram till år 2032 planeras en omfattande ombyggnation och modernisering av Nohaga reningsverk att genomföras. Byggnationen kommer att ske under pågående drift av befintligt reningsverk. En systemhandling för ombyggnationen håller på att upprättas, vilken ska vara klar i slutet på 2024. I systemhandlingen fastställs funktion och kvalitetskrav för den nya anläggningen, omfattningen av byggnationerna (för alla ingående fackområden), samt omkopplingsarbetena inklusive temporära driftlösningar. Projektbudget och tidplan uppdateras då systemhandlingen är klar. Efter färdigställande av systemhandling och godkännande av ny projektbudget, startar bygghandlingsprojektering för de första delprojekteten, varvid kalkylen återigen förfinas. Entreprenadarbeten för aktuella delprojekt avropas efter färdigställd bygghandling och godkänd entreprenadsumma.

Pumpstationer

Under perioden kommer investeringar genomföras där bland annat utbyte och omfattande renoveringar av pumpstationer kommer att ske. Denna åtgärd behöver genomföras för att säkra drift och upprätthålla en god arbetsmiljö vid kommunens pumpstationer.

Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandetid

I samband med att fastigheter ansluts till det kommunala VA-nätet tar VA-verksamheten ut en anläggningsavgift från abonnenterna. Endast 5 % av de debiterade anläggningsavgifterna resultatförs som en direkt intäkt under innevarande år. Resterande del, det vill säga 95 % av den debiterade avgiften, anses vara förutbetalda. De förutbetalda inkomster som verksamheten fått in under året fördelas framåt i tiden och genererar månatliga intäkter under anläggningens livslängd. Dessa intäkter möter på så sätt de kostnader verksamheten har i form av avskrivningar på de investeringar som gjorts i VA-nätet.

Nedan följer planen för förutbetalda intäkter avseende anläggningsavgifter för vatten och avlopp för den kommande femårsperioden. Avgifterna i tabellen delas upp i två delar. Dels anläggningsavgifter inom ordinarie VA-verksamhet, dels avgifter som tas ut i samband med utbyggnad av exploateringsområden.

Belopp i tkr	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Inkomster						
- Anläggningsavgifter VA	14 229	15 154	17 234	15 872	17 895	10 927
- Anläggningsavgifter Exploatering VA	11 990	7 315	38 278	29 911	16 656	17 713
Totala inkomster	26 219	22 469	55 512	45 783	34 551	28 640

Utbyggnad av VA-nätet sker dels i exploateringsområden, dels genom förtätning av staden samt genom utbyggnad i så kallade omvandlingsområden som tidigare haft enskilt VA. När det gäller inkomster från anläggningsavgifter är osäkerheten i budgeten ganska stor. Anläggningsavgifterna skall erläggas efter det att förbindelsepunkt upprättats och fastighetsägaren har upplysts därom. För omvandlingsområden tas utgifterna ut inom ett år efter det att VA-anläggningen i varje delområde är klar. Vid utbyggnad av VA-nätet sker emellertid ofta förändringar i projektens tidplaner. Detta innebär att det är svårt att uppskatta tidpunkten för när debiteringen infaller och att därmed årsbestämma inkomsterna. När i tiden inkomsterna inkommer beror mycket på detaljplanernas genomförandetid, bygglovshantering, samt konjunkturen inom byggsektorn. Nuvarande lågkonjunktur slår hårt mot byggsektorn, vilket skapar ytterligare osäkerhet i nuvarande bedömning av inkomster från anslutna objekt då vissa planerade byggprojekt riskerar att inte bara försenas utan istället inte genomföras alls alternativt skjutas upp på obestämd tid.

Nedan redovisas framtagna budget avseende de årsvis resultatförda intäkterna från anläggningsavgifter fördelat dels på periodiserade anläggningsavgifter samt dels på intäkter som resultatförts innevarande år:

Belopp i tkr	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Periodiserade intäkter (95%)	7 425	7 853	8 936	10 343
Direkt intäktsförda intäkter (5%)	1 380	1 183	2 922	2 410
Totala intäkter	8 805	9 036	11 858	12 753

Arbetsmiljö och sjukfrånvaro

Nämnden har två mål kopplat till arbetsmiljö och sjukfrånvaro.

Öka samtliga medarbetares engagemang och trivsel på arbetet.

Bibehålla den totala sjukfrånvaron under 6 % ackumulerat under 2024.

Genom att arbeta mot och uppnå dessa mål förväntas färre sjukskrivningar bland personalen och högre produktivitet uppnås. En större möjlighet att behålla och rekrytera rätt personal förväntas också. För att mäta medarbetares engagemang och trivsel kommer de fyra pulsmätningar som kommer att genomföras under 2024 att användas som underlag och målet är att andelen positiva svar ska öka under 2024.

För att nå målen ovan kommer följande aktiviteter att genomföras:

- Fortsatt fokus på det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) där kommunens gemensamma årshjul för SAM följs.
- Fortsatt arbete med tidiga signaler på ohälsa.
- Uppstart av *UM*, utvecklande medarbetarskap, en kommungemensam medarbetarskapsutbildning som samtliga medarbetare och chefer ska genomföra.
- Fortsatt arbete med att utveckla samhällsbyggnadsprocessen. Detta för att skapa en tydlighet i arbetet som bland annat förväntas främja organisatorisk hälsa.
- Fördjupande arbete med kommunens medarbetarpolicy på enheternas arbetsplatsträffar.
- Fortsätta förvaltningens kulturresa.
- Framtagande av kompetensförsörjningsplan för förvaltningen.

Bilaga 1 - Internkontrollplan

Identifierad risk	Process	Risk-värde	Vad ska kontrolleras?	Metod Hur ska kontrollen genomföras?	Ansvarig Vem ansvarar för att kontrollen blir genomförd?	Uppföljning När följs kontrollen upp?
Avsaknad av projektdirektiv leder till oförutsägbarhet i investeringsprojekten.	Projektstyrning	6	Att projektdirektiv finns vid genomförande av projekt.	Intervju med projektledare/chef i samband med prognosarbete (4 tillfällen/år).	Controller	Del- årsbokslut
Avsaknad av ett förvaltningsövergripande klimatanpassningsarbete kan leda till att tekniska nämnden inte bidrar till att uppnå målen i Agenda 2030.	Verksamhet	12	Att förvaltningen på ett övergripande sätt arbetar utifrån kommunens klimatanpassningsplan.	Aktiviteter i förvaltningens verksamhetsplan som bidrar till kommunens klimatanpassningsarbete.	Utvecklingsledare	Del- årsbokslut
För låg debiteringsgrad gentemot budget leder till att annan verksamhet måste prioriteras ner.	Verksamhet/ekonomi	6	Att personal som jobbar med investeringsprojekt eller andra externt finansierade arbetsuppgifter debiterar korrekt och i tillräckligt hög grad.	Kontroll av faktisk debiterad tid jämfört med budget, i samband med prognosarbete (4 tillfällen/år).	Controller Avdelnings- enhetschef	Del- årsbokslut
Det försämrade säkerhetsläget leder till ökad risk för sabotage och verksamhetsstörningar.	Kontinuitetsplanering/ krisberedskap	12	Att det finns rutiner på respektive avdelning för hur arbete ska kunna bedrivas utan tillgång till ordinarie verksamhetssystem.	Kontroll av kontinuitetsplanering.	Utvecklingsledare	Del- årsbokslut
Extraordinära händelser kan medföra att samhällsviktiga funktioner brister.	Kontinuitetsplanering/ krisberedskap	8	Att det finns rutiner och planering för hur förvaltningens samhällsviktiga funktioner ska hållas i drift vid olika typer av krissituationer.	Kontroll av krisberedskap.	Utvecklingsledare	Del- årsbokslut

Bilaga 2 – Risk- och väsentlighetsanalys

Risk – beskrivning	Sannolikhet	Väsentlighet	Riskvärde	Hantering (mål, internkontrollpunkt, kritisk verksamhetsfaktor, omedelbar åtgärd)
Förvaltnings-/verksamhetsrelaterade risker				
Avsaknad av projektdirektiv leder till oförutsägbarhet i investeringsprojekten.	2	3	6	Internkontrollpunkt
Bristfälliga kunskaper i upphandling och bristande avtalsuppföljning får ekonomiska, miljömässiga och juridiska konsekvenser.	2	2	4	Ingen åtgärd
Avsaknad av ett förvaltningsövergripande klimatanpassningsarbete kan leda till att tekniska nämnden inte bidrar till att uppnå målen i Agenda 2030.	3	4	12	Internkontrollpunkt
För låg debiteringsgrad gentemot budget leder till att annan verksamhet måste prioriteras ner.	3	2	6	Internkontrollpunkt
Begäran om allmän handling hanteras inte skyndsamt.	2	2	4	Ingen åtgärd
Svårighet att nå den förnyelsetakt som krävs inom VA-ledningsnät kommer leda till omprioriteringar i investeringsbudgeten.	3	3	9	Mål
Medborgare och företag upplever att förvaltningen inte ger god service.	2	2	4	Ingen åtgärd
Risker i omvärlden				
Det försämrade säkerhetsläget leder till ökad risk för sabotage och verksamhetsstörningar.	4	3	12	Internkontrollpunkt
Extraordinära händelser kan medföra att samhällsviktiga funktioner brister.	2	4	8	Internkontrollpunkt
Förklaring Risk:			Förklaring Väsentlighetsgrad:	
<p>1.Osannolik: risken för att fel ska uppstå är praktiskt taget obefintlig, 2.Mindre sannolik: risken för att fels ska uppstå är mycket liten, 3.Möjlig: det finns en möjlig risk för att fel ska uppstå, 4.Sannolik: det är mycket troligt att fel ska uppstå</p>			<p>1.Försumbar: är obetydlig för de olika intressenterna och kommunen, 2.Lindrig: uppfattas som liten av såväl intressenter som kommunen, 3.Kännbar: uppfattas som besvärande av såväl intressenter som kommunen, 4.Allvarlig: är så stor att fel helt enkelt inte får inträffa</p>	
Förklaring Hantering:				
<p>Att ta ställning till hur riskerna ska hanteras. När riskinventering och värdering är gjord ska nödvändiga åtgärder identifieras: Riskvärde 1-4 Åtgärder bedöms ej nödvändiga, Riskvärde 6-12 Alternativ 1: Bedöms vara delar av verksamheten där förändring/utveckling är nödvändig för att nå prioriterade mål med indikatorer eller uppfylla krav utifrån nämndens grunduppdrag. Formuleras som mål i nämndens budget/bolagets måldokument. Alternativ 2: Bedöms vara delar av verksamheten där den värderade risken ska åtgärdas/hållas under uppsikt. Återfinns i nämndens/bolagets internkontrollplan, alternativt i kritiska verksamhetsfaktorer om risken bedöms som mindre sannolik/osannolik, Riskvärde 16 Bedöms vara delar av verksamheten där den värderade risken måste åtgärdas direkt. Formuleras som risk med omedelbar åtgärd i nämndens budget.</p>				